

УНІВЕРСИТЕТСЬКА ДУМКА

ОСВІТА ДЯЯ СУЩАА І СУЩІУІ

Газета Тернопільського національного економічного університету
(<http://www.tneu.edu.ua/gazeta/>)

Виходить з 28 жовтня 1994 року

№3 (369), 28 лютого 2011 р.

Сучасна освіта в Україні – 2011

16-18 лютого 2011 р. в Київському Палаці дітей та юнацтва відбулася Чотирнадцята міжнародна виставка навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні – 2011». Організаторами заходу вже 14 років поспіль виступають: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Національна академія педагогічних наук України, Київська торгово-промислова палата, виставкова компанія «Карше».

На виставці було представлено більш ніж 400 навчальних закладів, що займаються розробками та виробництвом сучасних засобів навчання.

ТНЕУ відзначено дипломом за високої творчі досягнення в удосконаленні змісту навчально-виховного процесу національної системи освіти.

Протягом трьох днів роботи виставки її відвідали більше 10 000 відвідувачів – школярів, студентів, їх батьків, всіх зацікавлених у отримання другої вищої освіти та підвищенні свого освітньо-кваліфікаційного рівня, а також професіоналів освітянської галузі.

Міжнародна виставка «Сучасна освіта в Україні – 2011» своєю активною та плідною роботою, традиційними та започаткованими новими заходами, великою кількістю учасників та відвідувачів продемонструвала відповідність своєму девізу – «Освіта. Духовність. Культура» - та підтвердила необхідність її проведення в майбутньому.

Студенти Університету – переможці Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт!

23 лютого 2011 р., на засіданні Вченої ради Університету, ректор ТНЕУ, проф. Сергій Юрій вручив дипломи і грамоти Міністерства освіти і науки України переможцям конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук 2008/2009 н.р. студентам Шушкевич Оксані (ст. БСм-51) – ФББ; Сторожук Вікторії (ст. МПД-31) – ФЕУ; випускникам ТНЕУ – Боднару Михайлу (ЮФ), Костишин Світлані (ФМБМ), Строчинській Юлії (ФЕУ), Глімбовській Галині (ВІЕ), Черній Наталії (ВІЕ), Івахів Юлії (ФОА), Диваку Тарасові (ФКІТ), Вовкодаву Олександрові (ФКІТ), Козаку Ігорю (ФКІТ); та переможцям Всеукраїнської студентської олімпіади: Козак Галині (ст. Фм-51) – ФФ; Ульянову Олександрові (МЕУН-31) – УНФМЕМ; Ясінському Володимирові (ст. ДД-21) – ФЕУ; Отто Феліксу (ПВін-2); випускникам - Семчук Катерині

(ФЕУ), Курант Тетяні (УНФ-МЕМ), Фільо Марії (ФФ), Безручко Ірині (ФМБМ).

Дипломи Міністерства освіти і науки України отримали також викладачі – наукові керівники переможців – професори: Крупка Я.Д., Кириленко О.П., Кузів О.Є.; доценти: Тулай О.І., Кривоус В.О., Навольська Н.В., Бальянт А.Р., Пукас А.В., Годованець О.В.

«Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації»

24-25 лютого 2011 року в Тернопільському національному економічному університеті відбулася

восьма Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених

на вказану вище тему.

Організатором конференції була Рада молодих вчених ТНЕУ.

Співорганізаторами конференції виступили Російський університет дружби народів, Азербайджанський державний економічний університет, Вроцлавський економічний університет та Білоруський державний економічний університет. Мета проведення конференції – налагодження міждержавних та міжрегіональних молодіжних наукових зв'язків у контексті реалізації інноваційної стратегії розвитку України та забезпечення соборності держави, розроблення практичних рекомендацій щодо забезпечення стабільності функціонування соціально-економічних систем всіх ієрархічних рівнів в умовах нестабільної ринкової кон'юнктури.

(Закінчення на 11-й стор.)

Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка назвав своїх переможців!

На фото: студенти УНФЕМ, ліворуч - переможниця конкурсу першокурсниця Україно-нідерландського факультету Вікторія Десятнюк

Конкурс має на меті вшанування творчої спадщини видатного сина українського народу Тараса Григоровича Шевченка, виявлення обдарованої учнівської та студентської молоді, майбутньої плеяди літературних митців, розвиток їхнього творчого потенціалу, виховання в молодого покоління українців поваги до мови і традицій свого народу, підвищення рівня мовної освіти в Україні та за її межами.

У ТНЕУ Конкурс стартував у грудні 2010 року.

Переможці I етапу (університетського): Вікторія ДЕСЯТНЮК - студентка групи МУНММ-11 Україно-нідерландського факультету економіки та менеджменту (1 місце); Христина ГОМІВКА - студентка групи МУН-11 Україно-нідерландського факультету економіки та менеджменту (2 місце); Христина БРИКАЙЛО - студент групи МУН-11 Україно-нідерландського факультету економіки та менеджменту (3 місце).

Переможці II етапу (III - для ВНЗ):

Вікторія ДЕСЯТНЮК - студентка групи МУНММ-11 Україно-нідерландського факультету економіки та менеджменту (1 місце); Христина ГОМІВКА - студентка групи МУН-11 Україно-нідерландського факультету економіки та менеджменту (3 місце).

Керівник команди ТНЕУ - Ольга Гавура, кандидат філологічних наук, доцент кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства

Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика

Конкурс має на меті утвердження державного статусу української мови, піднесення її престижу серед молоді, виховання поваги до культурних традицій українського народу. Організатори: Міністерство освіти і науки України (тепер - Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України), Ліга українських меценатів за підтримки Міністерства культури і туризму України. Конкурс щороку стартує 9 листопада, в День української писемності та мови.

Переможці I етапу (університетського): Ірина Чоповська - студентка групи МУН-11 Україно-нідерландського факультету економіки та менеджменту (1 місце); Тамара Демидюк - студентка групи Ф-21 факультету фінансів (2 місце); Микола Груць - студент групи МУНММ-11 Україно-нідерландського факультету економіки та менеджменту (3 місце).

Переможці II етапу (III - для ВНЗ): Ірина Чоповська - студентка групи МУН-11 УНФЕМ (1 місце); Тамара Демидюк - студентка групи Ф-21 ФФ (3 місце).

Керівник команди ТНЕУ - Ольга Гавура, кандидат філологічних наук, доцент кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства.

Вчена Рада Університету

23 лютого 2011 р. Вчена рада ТНЕУ працювала за насиченим порядком денним. Зокрема, затвердила положення про архів ТНЕУ (доп. проф. А.І.Крисоватий); рекомендувала до друку з присвоєнням грифу "Рекомендовано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України" навчальний посібник Р.Є.Зварича "Економікс" (доп. доц. М.І.Шинкарик); рекомендувала до друку монографії Длугопольського О.В. "Суспільний сектор економіки і публічні фінанси в епоху глобальних трансформацій" і Ярошук І.Д. "Підготовка майбутніх економістів до професійного спілкування у процесі вивчення гуманітарних дисциплін" (доп. проф. З.В.Задорожний); уточнила теми кандидатських дисертацій; призначила проф.

Дусановського С.Л. науковим керівником кандидатського дослідження І.Є.Пашука; заслухала звіти про закордонні відрядження Козюка В.В. (до Греції), Саченка А.О. (до Німеччини), Вергун Л.І. (до Королівства Нідерланди).

На фото: грамоту Міністерства освіти і науки України отримала Оксана Тулай - доцент ТНЕУ, науковий керівник переможця Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук 2008/2009 н.р. з напрямку "Фінанси, грошовий обіг та кредит"; (внизу): таку ж грамоту отримав переможець Всеукраїнської студентської олімпіади - студент ТНЕУ Отто Фелікс (ГВін-2).

Фото Олени Васильків

У конкурсних справах Вчена рада ТНЕУ присвоїла вчене звання професора - Н.П.Тарнавській (кафедри менеджменту організацій та інноваційного підприємництва), О.С.Гомотюк (кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства); доцента - Н.І.Карпишин (кафедри фінансів), Я.І.Костецькому - (кафедри економічного аналізу та статистики), В.І.Сломі (кафедри цивільного права і процесу), О.В.Бірюкову (кафедри спорту), та обрала (за конкурсом) на посаду професора - І.Б.Дачківа (кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства); В.В.Кочана (кафедри ІОСУ).

Ольга Блашків, Вчений секретар ТНЕУ

ВІТАННЯ ЮВІЛЯРАМ УНІВЕРСИТЕТУ!

У лютому святкують свій ювілей Ганна Миколаївна Навроцька - маляр 6 р. відділу ремонтно-будівельних робіт; Михайло Петрович Любинський - заст. директора з АГР Чортківського інституту підприємництва і бізнесу; Марія Василівна Гречанюк - робітниця Івано-Франківського інституту менеджменту; Ганна Василівна Жубіль - викладач кафедри аудиту, ревізії та контролінгу; Володимир Романович Небесний - старший викладач кафедри фізичної культури; Іван Михайлович Василюшин - охоронець служби охорони; Ярослава Володимирівна Вовк - прибиральниця гуртожитку №5; Володимир Якимович Вільчик - оператор котельні Калуського НКЦ; Марія Петрівна Сенів - викладач кафедри іноземних мов для зовнішньоекономічної діяльності; Ольга Петрівна Дяків - доцент кафедри управління персоналом і регіональної економіки; Олександр Олексійович Лисенко - старший викладач кафедри економічної кібернетики та інформатики; Андрій Вікторович Сапкін - інженер Кам'янець-Подільського НКЦ.

Вітаємо ювілярів Університету і вінуємо:

У цей святковий зимовий сніжний час

Прийміть вітання найкращі від нас.

Здоров'я хай буде міцним, як граніт,

І щастя крокує із Вами сто літ!

Хай сонце зігрів прийдешні літа,

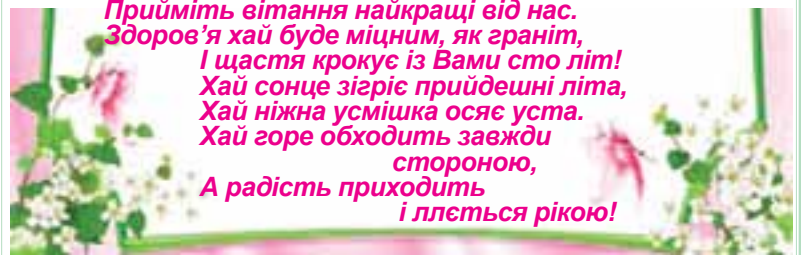
Хай ніжна усмішка осяє уста.

Хай горе обходить завжди

сторону,

А радість приходять

і летить рікою!

Якби Бог поміг оце мале діло зробить, то велике само б зробилося.

Тарас Шевченко

РЕКТОР З ДУШЕЮ СТУДЕНТА

10 лютого 2011 року
ректор
Тернопільського національного
економічного університету
Сергій Юрій
зустрівся зі студентами
факультету фінансів.

Актова зала не змогла вмістити усіх бажаючих...

Письмові запитання білими журавликами линули із зали на сцену...

На десятках-десятках маленьких і великих листочках із студентських записничків чи із лекційних конспектів великими чи дрібненькими буквами (залежно від характеру особистості) були виписані запитання лише до ректора (не зважаючи на те, що у президії був і декан факультету Ігор Гуцал – із ним студенти спілкуються чи не щоденно), на які Сергій Ілліч відповідав стоячи.

А цікавило студентів багато чого – і безпроводний інтернет у гуртожитках; і вступ випускників Університету до аспірантури; і відсутність гардеробу у навчальному корпусі №1; і заліки «автоматом»; і можливості працевлаштування «державників»; і робота ліфтів у гуртожитках; і стипендії; і якість освіти та компетентність деяких викладачів; і визнання дипломів згідно до Болонського процесу в Україні; і можливість навчатися на військовій кафедрі; і лавочки довкола гуртожитків і між корпусами...

Студенти є студенти.

І навіть «найзвиченішим» із них романтику спілкування ніхто не відміняв...

Але й зберіг романтизм у душі і ректор, який, відповідаючи на запитання, час від часу, із неприхованою ностальгією, згадував свої студентські роки, і старосту своєї групи Надію Ткачук; і одногрупників, серед яких – нині уже д.е.н. Василь Дем'янишин; і своїх ровесників, і перших студентів – серед яких й теперішній декан факультету фінансів – д.е.н. Ігор Гуцал та декан факультету банківського бізнесу – к.е.н. Василь Ткачук...

Ось так вміло пересипаючи відповіді на запитання студентів та звертаючи увагу

на їхні можливості й умови проживання та навчання зі спогадами-розповідями про умови проживання й навчання у минулому, - Сергій Ілліч достукувався до юних, гарячих сердець і наскрізною ниткою скеровував молодь до бажання вчитися. Вчитися за будь-яких обставин, здобувати знання, які відкриють кожному шлях у майбуття – до престижної посади, до кар'єрного зростання, до професійного визнання...

Адже сам Сергій Ілліч, наполегливо працюючи, пройшов шлях від студента до ректора вищого навчального закладу, у якому сам колись здобув вищу освіту.

Тернопільський національний економічний університет став для нашого ректора доленосним, тому й дбає д.е.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України С.І.Юрій про імідж Університету на міжнародному рівні в першу чергу через належні умови навчання студентів нинішніх; створює умови для їхнього самовдосконалення і самореалізації.

- Ви будете начальниками і

міністрами, деканами і завідувачами кафедр, - впевнено сказав Сергій Ілліч майбутнім фінансистам. – Ви будете працевлаштовані і знайдете себе у житті, якщо зрозумієте важливу мудрість: хочу навчитися. Адже як би викладачі не викладалися перед аудиторією, нічого у них не вийде, допоки студенти не захочуть навчитися у нього, взяти знання, які винесуть, мов на крилах, на вершину успіху. Тому самі вчяться, самі пишуть дипломні і магістерські роботи; перемагайте в олімпіадах і пам'ятайте, що справа не у визнанні диплома ТНЕУ на міжнародному рівні, а в отриманих знаннях, які зможе підтвердити дипломований випускник у будь-якій країні.

Ректор запевнив студентів, що буде і безпроводний інтернет у гуртожитках; пояснив перевагу випускників-практиків при вступі до аспірантури; (серйозно) про «дорожнечу» оплати за роботу ліфтів і (жартома) перевагу збігати східцями у можливості знайомства молодих людей...

Говорив ректор і про те, що не може маленька військова кафедра прийняти усіх бажаючих навчатися на ній, а заліки «автоматом» - це справа самих викладачів, як і десятихвилинні запізнення студентів (всьяке буває)...

Запевнив, що невдовзі буде гардероб у навчальному корпусі №1, і лавочки довкола гуртожитків та між корпусами...

Окрім письмових, ректор відповів й на усні запитання.

Година і п'ятнадцять хвилин збігли непомітно.

Ректор відповідав перед студентською аудиторією, немов складав іспит. Це був іспит керівника, якому волею долі довірено скеровувати молодь у виборі життєвих цінностей, найважливішими із яких є ЗНАННЯ!

Однак залишаючись у душі студентом, ректор побажав майбутнім фінансистам мудрих викладачів і бажання вчитися у них; гарного передвесняного настрою, здоров'я і кохання.

Марія Баліцька
 Фото Олени Васильків

І знову беремо Євангеліє, філософів, поетів.
Павло Тичина

Зустрічі**НОВИЙ ЕЛІТНИЙ ПРОЕКТ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОЇ**

Українсько-польська програма фінансів і страхування – це програма ТНЕУ, яка створює та втілює у життя нові проекти в контексті найновіших досягнень, європейських стандартів, складних завдань та мудрих рішень.

Склалися і певні традиції програми, які є суттєвою перевагою, характеризуються стабільністю, постійністю існування задумів.

У рамках реалізації діяльності Українсько-польської програми фінансів і страхування започатковано новий елітний проект – зустрічі з успішними людьми, випускниками ТНЕУ, які своєю працею, наполегливістю, стараннями, ґрунтовними знаннями та фаховою спроможністю досягли успіхів на обраному шляху; є зразком для наслідування у молодого покоління.

Так, у середу, 23 лютого 2011 року, о 14.00 год. студенти Тернопільського національного економічного університету зустрілися із начальником Тернопільського територіального управління державної комісії з цінних паперів та фондового ринку України - випускником нашого Університету (тоді фінансово-економічного інституту) 1971 року - Олександром Свистуном.

Зустріч проводилася з метою ознайомлення студентів із функціонуванням ринку цінних паперів, його суті, ролі та місця в інфраструктурі фондового ринку України, і складалася з таких частин:

1. Доповідь начальника Тернопільського територіального управління державної комісії з цінних паперів та фондового ринку України Олександра Васильовича Свистуна на тему «Стан ринку цінних паперів та його інфраструктура».

2. Обговорення найактуальніших фахових питань в рамках «Круглого столу». Зіставний аспект діяльності ринку цінних паперів та фондового ринку України й Польщі.

3. Дискусійний клуб «Вибір успішних людей» – запитання та відповіді на них фахівця.

На зустрічі були присутні студенти з ВНЗ Республіки Польща, які перебувають на семестровому навчанні в ТНЕУ.

Такі зустрічі дають можливість студентам здобувати нові фахові знання, отримувати практичні консультації від фахівців, набувати комунікативних навичок у діловій сфері та після закінчення навчання в Університеті мати високий рівень конкурентоспроможності на ринку праці. З іншого боку, такі заходи сприяють популяризації Тернопільського національного економічного університету як одного з провідних вищих навчальних закладів України.

Ось що думають про новий проект самі студенти:

- Я отримав відповідь на запитання, яке давно мене цікавило, - каже студент другого курсу **Олександр Красновський**. – Пересвідчився, що спілкування з практиками є більш результативним, ніж вивчення теорії з книжок. Досвідчений фахівець – скарб знань для нас.

Ярослав Пелюшенко: «Хоча я навчаюся лише на другому курсі, зрозумів, що сьогодні розвиток фондового ринку України не порушує стійкості фінансової системи країни».

На фото (зліва направо) - директор Українсько-польської програми фінансів і страхування ТНЕУ, к.е.н., доц. Ольга Собко; начальник Тернопільського територіального управління державної комісії з цінних паперів та фондового ринку України Олександр Свистун.

Анастасія Яриш (IV курс): Мені було фахово доведено, що органи державної влади не можуть впливати на діяльність територіального управління Комісії з цінних паперів та фондового ринку. Для себе на майбутнє я обрала можливість проходження практики в цій інституції.

Людмила Шкабар (IV курс): Завдяки проекту «Шлях до успіху», ми маємо змогу бути присутніми на зустрічах з успішними людьми Тернопільщини і багато почерпнути для себе. На мою думку, проект розпочали досить вдало, запросивши начальника Тернопільського територіального управління державної комісії з цінних паперів та фондового ринку України Олександра Васильовича Свистуна, який розпочав свою доповідь з інфраструктури ринку цінних паперів, наводив нам точні цифри. Матеріал був дуже доступно поданий.

За словами нашого гостя, ринок цінних паперів цивілізований і розвинутий, тиску від влади ніколи не відчувався. Формування цивілізованого ринку цінних паперів в Україні є центральною ланкою ринкових перетворень, що сприяє оздоровленню економіки України,

інвестуванню її пріоритетних галузей та об'єктів, пришвидшенню процесу приватизації державного майна. У другій частині нашої зустрічі учасники «Круглого столу» мали змогу задовольнити свою цікавість, поставивши запитання, які переважно носили проблематичний характер. Усі залишилися задоволені і вдячні за змістовну і цікаву бесіду.

**Вчити - обов'язок оратора.
Цицерон**

ПРОГРАМИ ФІНАНСІВ І СТРАХУВАННЯ ТНЕУ

Оксана Дідора (IV курс): Я дуже задоволена зустріччю, оскільки взяла для себе багато корисного з професійної точки зору. Позитивна динаміка кількості підприємств, які виставляють цінні папери на продаж, не зумовить негативних наслідків, а, навпаки, сприятиме їх фінансовій стабільності.

Крім того, для нас, як для студентів, дуже важливим чинником стало те, що Олександр Васильович є випускником нашого Університету. Після зустрічі з такою успішною, талановитою та обізнаною людиною стало дуже приємно, що я навчаюся саме у Тернопільському національному економічному університеті.

Наталія Плаксіє (IV курс): Під час зустрічі піднімалися питання щодо формування недержавного сектора економіки і створення акціонерних товариств, які спричинили зростання попиту на відсутній у нас за останні сімдесят років товар – цінні папери. Майже усіх присутніх цікавила тема впливу світової фінансової кризи на економіку України та розвиток фондового ринку зокрема. Олександр Васильович надав нам повну і вичерпну відповідь на всі запитання. Він стверджував, що Україна має всі умови для того, щоб якнайшвидше вийти з економічної кризи і стати у Європі

одним із регіонів, що найбільш динамічно розвивається. Цьому значно сприятиме активізація процесів на ринку цінних паперів і висококваліфіковані фахівці. Для себе я зробила висновок, що, незважаючи на труднощі сучасного етапу розвитку, кожен із нас має перспективи та можливості для себе лише за умови активності у реалізації різних напрямів здобуття знань.

На фото - студентки 4 курсу Українсько-польської програми фінансів і страхування ТНЕУ (на передньому плані справа наліво) Оксана Дідора, Наталія Плаксіє.

Вікторія Міськів: Олександр Васильович Свистун – випускник ТНЕУ. Це високоосвічена людина, дипломований фахівець. Має високу працездатність, здатний створювати навколо себе атмосферу психологічного комфорту. До особливостей його характеру можна віднести прямотинність у відстоюванні своїх ідей та висування таких же вимог до ефективності виконання роботи до інших. Я отримала відповіді на запитання, які мене цікавили. Що ж хоче інвестор побачити на нашому фондовому ринку? Яким чином Комісія може запобігти зловживанням під час емісії та продажу цінних паперів підприємств?

Основне завдання сьогодні – створення умов для становлення цілісного, висококваліфікованого, ефективного і прозорого ринку цінних паперів з метою подальшої інтеграції його у світові фондові ринки.

Від зустрічі залишилися приємні враження і цікава фахова інформація, яку, не сумніваюся, я використаю у своїх студентських наукових роботах.

Наталія Засць: Під час зустрічі я дізналася багато цікавого і важливого про фондовий ринок України, який перебуває на стадії формування, та інфраструктуру фондового ринку в Тернопільській області. Останнім часом ми маємо можливість спостерігати позитивні тенденції в цьому напрямі.

Сергій Балуцький: Я повернувся із семестрового навчання у Вроцлавському економічному університеті і був приємно вражений тим, що в нашому Університеті сформована корпоративна культура. Незважаючи на те, що Олександр Васильович 40 років тому закінчив наш Університет, він підтримує теперішнє покоління студентів, даючи можливість наполегливому старанному студенту пройти стажування чи практику у торгівця цінними паперами, отримати цінні поради від фахівців.

На фото - студенти 4 курсу Українсько-польської програми фінансів і страхування ТНЕУ (на передньому плані зліва направо) Сергій Балуцький, Наталія Засць, Вікторія Міськів.

На фото - «Круглий стіл» під час обговорення актуальних фахових питань.

Найкращий оратор є той, хто своїм словом і повчає слухачів, і дає насолоду, і справляє на них сильне враження. Цицерон

Збагнули безмежжя Лесиноного духу

Нелегко було цьогоріч працювати журі літературного конкурсу «Збагни її безмежжя духу», який з нагоди 140-річчя від Дня народження Лесі Українки організували і провели відділи гуманітарної освіти та виховання й культури та творчої самореалізації молоді, профспілкова організація студентів ТНЕУ та кафедра документознавства, інформаційної діяльності й українознавства. Звісно, дата солідна! Але й Постать неординарна. Погодьтеся, говорити про Лесю Українку - справа важлива й відповідальна. А говорити про Лесю Українку словами самої Лесі Українки не кожному під силу. І все ж студенти Тернопільського національного економічного університету справилися із завданням блискуче! І це не перебільшення, і не просто слова. Учасники конкурсу настільки пройнялися ідеєю свята, настільки заглибилися у безмежжя духу Лесі Українки, що вибрати переможця було не так то й просто.

Блискучі виступи отримали й блискучі результати, у яких були однотайними члени журі - кандидати філологічних наук, доценти кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства Ірина Шкіцька і Наталія Ліщинська, художній керівник відділу культури та творчої самореалізації молоді Борис Салабчук й головний редактор газети «Університетська думка», член Національної спілки письменників України Марія Баліцька.

Найкраще інсценувала й душевно-ніжно-милозвучно представила твори Лесі Українки першокурсниця юридичного факультету Оксана Яцюк (СР-12) у літературно-музичній композиції «Леся, як вона є...». Друге місце розділили Анастасія Брушніцька (КСМ-31, ФКІТ), неперевершено змалювавши «Жіночий портрет» Лесі Українки; й Каріна Несмянович (МТС-11, ФАЕМ), майстерно передавши відчуття у поезії «...Я не кохаю тебе». На третьому місці Інна Дричик (МГД-21, ФЕУ) та Ірина Попович (МУН-21, УНФЕМ). Але не можна оминати літературно-музичну композицію Тетяни Демидюк (Ф-21) й Григорія Демянишина (Ф-23) «До мого фортепіано»; власний вірш «Лесі Українці» Інни Огородник (РК-11); сердечні співпереживання Іванки Герман (ФО-12, ФФ), Юлії Гримак (МЕНМФ-21, УНФФ), Роксолани Януш (МТС-11, ФАЕМ) й Андрія Локотюша (ПЗАС-11, ФКІТ). Усі учасники конкурсу отримали грамоти Ректора ТНЕУ Сергія Юрія, а переможці - ще й подарунки, які вручив проректор з питань гуманітарної освіти та виховання Богдан Адамик. В актовій залі працювала виставка студентських ілюстрацій «Сім струн Лесиноного серця» - до творів Лесі Українки, де переможцями вийшли Христина Гомівка (УНФЕМ), Людмила Мазур (ФФ) та Ольга Широкова (УНФЕМ). А працівники бібліотеки Університету підготували виставку книг Лесі Українки, видаюючи, як назву виставки, улюблену фразу письменниці: «...І уста мої німі оживило, і я вчинила диво. Я збагнула, що забуття не суджено мені».

Леся Українка мала «у серці те, що не вмирає», то ж забуття не суджене їй.
Марія Баліцька, голова журі

До 140-річчя від Дня народження Лесі Українки

“ДОНЬКА ПРОМЕТЕЯ” зі Словом, “як Криця”

140 років нам відомо ім'я Лесі Українки. Що ми знаємо про неї? Ким вона є для кожного з нас: поетаттю, яку зображено на 200-гривневій купюрі? Людиною, чие ім'я носять сотні вулиць, парків, бульварів? “Донькою Прометея”, слово якої “тверде, як криця”? Чи “єдиним мужчиною в українській літературі”? А може, просто авторкою “Лісової пісні”, письменницею, яку, поряд із Тарасом Шевченком та Іваном Франком внесено до високого рангу корифеїв української літератури?

Леся Українка - постать справді неординарна. Живучи й творючи на межі століть, у ту складну епоху fin de siècle, вона справді зуміла «поєднати минуле з майбутнім», «власне українське із загальноєвропейським», вивести «нашу літературу» на рівень світової.

Поряд із Лесею-дитячою письменницею та Лесею-просвітницею сформувалася й інша постать - Леся-зріла письменниця. Це була іпостась її справжнього творчого «я», візирець «нового українського письменника, але за своєю моделлю». Ставши на цей шлях, Леся постійно «боролася з домінацією мами», яка постійно прагнула опікуватися нею і в житті, й у творчості. Навіть місця лікування, подорожей та відпочинку визначала мати.

Спостережливість, витончена лірична натура і великий дар відчувати слово породили цілі цикли віршів, присвячених подорожам, - «Подорож до моря», «Кримські слогади» (перша збірка поетеси «На крилах пісень» вийшла у Львові у 1893 р.). Вони привертають увагу не тільки любов'ю до рідної землі, красою пейзажних малюнків, а й плинном рефлексій ліричного героя, думка якого раз по раз звертається до проблеми волі й неволі.

Поетичний хист Лесі Українки формувалася й зміцнювалася не лише на величній духовності й героїчній історії свого народу, а й творчому засвоєнню найкращих надбань світової літератури і мистецтва, чому значною мірою сприяли родинні обставини та інтелегентне оточення, в

якому вона перебувала і виховувалася. Вона належить до тих небагатьох митців українського художнього слова, які своєю творчістю і діяльністю були міцно пов'язані зі світовим літературним процесом, світовою культурою, залишаючись одночасно оригінальними і самобутніми національними письменниками.

Про її глибокі знання античної літератури засвідчують поезії «Сафо», «Іфігенія в Тавриді», «Ніобея», «Орфееве чудо», а біблійні теми та мотиви оригінально розробляються у віршах «Я бачила, як ти хилився додолу», «То може станеться і друге диво», «Дочка Чесфая», «Ізраїль в Єгипті», «Пророк», «Жертва», «Саул» та інші. Окрім того, Леся Українка на основі глибокого знання історії, побуту, звичаїв, мистецтва і літератури багатьох народів написала вірші «Єврейська мелодія», «Єврейські мелодії», «Пісня флорентійська», «Дим», «Напис в руїні», цикли «Весна в Єгипті» та «Єгипетські фантазії».

Особливо міцно і влучно пов'язані зі світовими сюжетами, мотивами й образами драматичні твори Лесі Українки, зокрема поеми, у яких авторка досить сміливо ставить на розв'язання не лише актуальні етично-психологічні, а й соціально-політичні питання.

Тієї драматичні поеми Лесі Українки своїми сюжетами, темами і мотивами міцно пов'язані зі світовою історією, культурою й літературою і є визначним мистецьким явищем у розвитку загальносвітового літературного процесу.

Інтуїція підказала письменниці й шлях перекладацький. Досконало володіючи німецькою, французькою, латинською, давньогрецькою, італійською, англійською, іспанською, російською, польською, болгарською, Леся Українка вільно читала твори чеських і словацьких письменників.

Переклади Лесі Українки вирізняються високою мовною культурою, пильною увагою до відтворення ідейно-художнього змісту оригіналу, його стильових особливостей.

Світова література була невід'ємною частиною творчості Лесі Українки, про що свідчать її літературно-критичні та публіцистичні статті, більшість з яких присвячена зарубіжній літературі. Особливо актуальними є такі її літературно-теоретичні дослідження: «Два напрямлення в новітній італійській літературі», «Заметки о новейшей польской литературе», «Європейська соціальна драма в кінці XIX ст.», «Утопія в белетристиці», «Народничество в Германии», «Михаил Крамер» та ін.

Талант Лесі Українки - письменниці, перекладача, громадського діяча переоцінити важко. Сьогодні багато її творів потребують ґрунтовного осмислення, навіть реінтерпретації, а також нового, повного перевидання. Це ті завдання, які стоять перед нашою нацією сьогодні. Пам'ятаймо про спадщину Лесі Українки й оцінюймо її належно.

Наталія Ліщинська,
к.філол.н., доцент кафедри
документознавства, інформаційної
діяльності та українознавства

До Дня рідної мови

Будь українцем – читай українською!

У переддень Міжнародного дня рідної мови, який відзначають щороку 21 лютого у світі, в Тернопільському національному економічному університеті втретє стартувала акція «Будь українцем – читай українською».

Про проект: це соціальна акція кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства на підтримку українського читача, на підтримку української культури і книги – отже, українського слова. В рамках проекту відбуваються зустрічі з українськими письменниками, художниками, видавцями, мовно-літературні та читальні конкурси, цікаві промоакції, що стимулюють студентів до читання.

Чому це важливо?

Читання – це індикатор розвитку суспільства, а молодіжне читання – це показник ставлення суспільства до свого майбутнього. Майбутнє держави і нації завжди залежить від молоді, зокрема від найбільш активної та відповідальної її частини – від студентства. Погляди молоді на життя визначають долю країни, її майбутнєпозиціонування у світі.

Сьогодні на світосприйняття юнацтва впливає дуже багато чинників: політика і бізнес, сім'я й однокласники, телебачення та Інтернет, державні та релігійні інституції, індустрія розваг, процеси глобалізації та регіоналізації тощо. Відтак сьогодні головною турботою освітніх інституцій стало визначення пріоритетів, пов'язаних із новою якістю національного мислення і почування, відкриттям світу для українців та українців для світу, з новим виміром культурного діалогу, коли толерування й примноження загальнолюдських цінностей уможливуватиме проявлення національної самобутності, вибудовування ідентичності. Читання – один із важливих інструментів виховання освічених людей і примноження інтелектуального багатства нації.

ГОЛОВНІ ІДЕЇ ПРОЕКТУ

1. Читання – це спосіб

особистісного та суспільного розвитку
Читання – це різновид мовленнєвої діяльності, пов'язаний з вимовою та розумінням мовлення. Вміти читати – це вміти видобувати з “мертвої літери живий смисл”: розрізнити графічні символи, будувати на їхній основі звукові образи слова та розуміти ці образи.

Читання закладене в основу навчання людини. Книголюб має більший обсяг пам'яті й активну творчу уяву, краще володіє мовленням, йому властиво точніше формулювати думки, вільніше писати, легше будувати соціальні взаємини. Читачів пізнають ще й за тим, що вони приємні у спілкуванні, самокритичні, вільні в судженнях та зрілі в поведінці. Читачі ніколи не будуть нудьгувати, вміючи радісно, з користю та із задоволенням використовувати вільний час. Отже, грамотні люди щирі зі світом та своїм “Я”. Тільки грамотні, світлі та щирі люди можуть змінити плін життя в країні на краще.

2. Книга – унікальний співорозмовник

Книга – особливий предмет у світі людської культури: інформацію вона зберігає у видимій (словесній, ілюстраційній) та відчутній (скажімо, паперовій) формі. Зафіксовані у такий

спосіб людський досвід, знання є наочними, зручними для переміщення в просторі і часі, відносно доступними в користуванні: досить уміти читати (мати навички “розгадування” писемних знаків певної мови) та гортати сторінки. Водночас цей геніальний у своїй простоті інформаційний засіб дає найдостойнішу поживу і розуму, і почуттям людини. Книга задовольняє відразу кілька бажаних і водночас суперечливих потреб людини – потребу новизни та потребу стабільності. Адже вона дає можливість відкривати людині щораз нове, шукати невідоме (невичерпний змісту) і водночас – стверджує стабільність, постійність світу (незмінність форми).

Коли людина бере до рук книгу, вона додає в ній щось нове, чого не бачила раніше.

Тримачи в руках книгу, читач завжди може зупинитися на чомусь, що схвилювало, знову перечитати чи переглянути якусь частину книги, затриматися на чомусь важливому або й зовсім відкласти книгу, щоб поміркувати чи помріяти. В цьому – величезна перевага книги над аудіоджерелами чи відеорядами: читач має змогу усвідомлено керувати своєю діяльністю, керувати процесом сприйняття, прислухаючись до власних емоцій та настрою, розважатися й насолоджуватися свободою у способі дії. Записані й представлені в книзі думки, почуття, уявлення спонукають читача до активної співпраці – роботи його пам'яті, уяви, мислення, роботи його душі. Вони дають простір для творчості.

Книга – ідеальний співорозмовник: вона багато знає, однак “говоритиме” лише тоді, коли читач цього забажає, лише те, до чого читач готовий, і так, щоб відкрити в людині найбільші її таланти та розвинути найкращі можливості.

У часи, коли монітори в наших помешканнях збільшуються, а книжкові полиці меншають, важливо зохотити молодь до читання книг, переконати студентство, що книга – це не тільки джерело корисної інформації, а й особливий культурний феномен, котрий творить Людину, вибудовує атмосферу національного порозуміння та громадянської взаємоповаги.

3. Читати українською – це цікаво та осмислено вивчати мову

Людину спонукають, як відомо, до вивчення мови почуття, цікавість та необхідність.

Жити в Україні – це необхідність знати і поважати її культуру, традиції і закони, а також її національну і державну мову – українську.

Жити для України – означає цікавитися її минулим, вболівати за теперішнє, мріяти про майбутнє і робити це з добрим настроєм, позитивним мисленням і в найкращий спосіб – за допомогою мови, що найповніше конденсує в собі спосіб такого пізнання та відчуття, – за допомогою української мови.

Любити Україну – означає любити цю Богом дану землю та її народ, плекати мову, бути свідомим носієм і творцем української культури.

Сьогодні, коли ситуація довкола української мови в нашій країні набуває загрозового характеру, годі чекати. Час діяти. Час читати українською.

Публічний виступ-презентація прочитаної книги українською мовою – це один із етапів читацького проекту в Тернопільському національному економічному університеті

Цей етап триває як підготовка та виконання індивідуального навчально-дослідного завдання з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» (керівники курсів – к.філол.н., доц. Леся Біловус, к.філол.н., доц. Ольга Блашків, старший викладач Теофілія Вількова, к.філол.н., доц. Ольга Гавура, к.філол.н., доц. Наталія Ліщинська, к.філол.н., доц. Ірина Шкіцька). Виступ-презентація має на меті:

- сприяти підвищенню в українському суспільстві престижу читання та людини-читача, інтелектуала-патріота;
- пропагувати здобутки сучасної української літератури та українського книговидання
- удосконалити читацькі смаки студентів, їхні вміння вибирати та оцінювати книгу;
- розвивати буккросинг у ТНЕУ;
- спонукати студентів до самостійного опрацювання окремих тем з курсу (конспект, анотація, тези, відгук, бібліографія, публічний виступ);
- розвивати культуру слухання і сперечання;
- навчити мистецтву презентації та самопрезентації.

Очікувані результати проекту – спільне та дієве відвідення відповіді на гостро актуальні запитання:

Яку роль в Україні відіграє читання? Яке місце посідає читання в розвитку світобачення нового покоління? Чи справді читання для людини є найкращим прийомом опанування повсякденних і спеціальних знань? Чи сприяє читання попри раціональне пізнання світу та побільшення обізнаності людини ще й задоволенню її культурних і чуттєвих потреб, належним способом мовномисленнєвої діяльності? Що приходить до сучасної українця з читанням – національне чи інокультурне? традиції чи стереотипи? високі істини чи поп-смак? духовний оптимізм чи прагматичні ілюзії? Як теперішній людині читати – гортаючи сторінки книги? тиснувши на кнопки комп'ютера? торкаючись сенсорного дисплею iPad?

Яким новочасним викликом мусить відповідати українська література й українська книга?

Як протистояти бездушності ринку з глянцевиими клонами-чужинцям та згромадити національний культурний капітал?

Хто повинен в Україні піклуватися про безпеку слова сучасної літератури, про її мистецькі, моральні та соціальні цінності на міжкультурних перехрестях?

Як розвивати соціокультурні механізми відповідальності за гармонійну соціалізацію молоді, за книгу, читання – на регіональному, загальнодержавному та міжнародному рівнях?

Соціальна акція кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства спонукає спільно усім думати про майбутнє вже тепер – у вимірах мови, літератури, книги.

Обніміте ж, брати мої, найменшого брата, - нехай мати усміхнеться...
Тарас Шевченко

“Я тебе кохаю”

різними мовами світу

«Я тебе кохаю» – як красиво ця фраза, яку хоче почути кожна людина, звучить українською мовою. Вона збуджує і розбуджує почуття, надихає до романтизму, до подвигів, нових звершень. Та, іноді, дуже хочеться здивувати свою половинку і в найромантичніший момент прошепотіти латиною чи мовою есперанто: «Te ato» або «Mi amas vin».

Здивуйте своїх коханих! Виберіть їм освідчення тією мовою, яке більше припаде вам до душі.

“Я тебе кохаю”

Африканською: Ek het jou liefе. Арабською: Ana Behibak (чоловікові). Арабською: Ana Behibek (жінці). Баварською: I mog di narrisch gern. Болгарською: Obicham te. В'єтнамською: Em ye u anh (чоловікові). В'єтнамською: Anh ye u em (жінці). Голландською: Ik houd van jou. Грецькою: S' ауаро. Данською: Jeg elsker dig. Есперанто: Mi amas vin. Естонською: Mina armastan sind. На івриті: Ani ohev otach. Індійською: Nenu Ninnu Premistunnanu. Індонезійською: Saja kasih saudari. Ірландською: taim i' ngra leat. Ісландською: Eg elska thig. Іспанською: Te Amo. Італійською: ti amo. Камбоджійською: Bon soro lanh oop. Китайською: Wo ie ni. Корейською: Tangsinul sarang ha yo. Латинською: Te amo. Латвійською: Es tevi Mlu (s tehvih me-lu). Литовською: TAVE MYLIU (ta-ve mee-lyu). Малайзійською: Saya cintamu. Німецькою: Ich liebe Dich. Непальською: Ma timilai maya garchu, Ma timilai man ragauchu. Норвезькою: Eg elsker deg (Nynorsk). Осетинською: Aez dae warzyn. Пакистанською: Muje se mu habbat hai. Персидською: Toqa dost darам. Польською: Kocham Cie. Португальською: Eu te amo. Римською: Te iu besc. Російською: Я тебя люблю. Сербською: LUBim te. Сірійською: ВНЕВВЕК (жінці). Сірійською: ВНЕВВАК (чоловікові). Словенською: Ljubim te. Суданською: Nan nyanyar do. Суахілі: Naku penda. Тайською: Ch'an Rak Khun. Тунійською: Ha eh bak. Турецькою: Seni seviyorum. Урду: Mujе tumae mahabbat hai. Узбецькою: Man seni sevaman. Уельською: Rwyon dy garu di. Фінською: Mina rakastan sinua. Фламандською: Ik zie oe geerne. Французькою: Je t'aime. Хінді: Mae tumko pyar kia. Хорватською: Ljubim te. Чеською: miluji te. Шведською: Jag a"lskar dig. Японською: Kimi o ai shiteru.

Підготувала Оксана Коваль

Філософія життя

«Небо і дві зорі»

Ти сидиш біля вікна. Бачиш дві зорі. Вони не наближаються і не зникають. Вони прямують за тобою. Ти хочеш їх торкнутись, та не досягаєш. Не вистачає кількох метрів...

А може, і не метрів? А може, і не кількох?..

Небо над тобою. Ти його відчуваєш. Хочеш його відчувати. А може, і не хочеш? А й справді, не хочеш. А знаєш, чому? Бо неба нема. Це лише затемнені вікна мікроавтобуса. А ті дві зорі – то зовсім не зорі, а фари автомобіля, який їде за тобою. Та ти закриваєш очі й уявляєш небо і зорі, і його. Ні! Тільки не його! Та Біс Протиріччя штовхає тебе у вир мрій. Де ви будете разом. Де є небо. І є дві зорі...

Рука до руки,

Подих до подиху,

Серце завмерло,

Усе встало з пороху.

Це твої вірші. Та ні, не вірші. Просто твій біль на білому папері. Ніхто не сприйме їх, твоїх віршів. Тому ти і не дозволяєш їх читати. Бо це біль. Твій біль. А раптом хтось не почує того, що ти відчула? А раптом...

І з думок про власні вірші ти знову повертаєшся до нього.

В і т е р торкнувся щокі. Рука торкнулася р у к и . Ніжність, с т р а х , трепет – все в очах. Та не відпустити. Ближче і б л и ж ч е . Д и х а н н я на вустах. Дотик. Політ у небо. У хмари. У рай. Разом. Без болю. За руки. Із серцем. Із... коханням?

Зупиняєшся. І падаєш. Прямо на землю. І не відчуваєш нічого. Просто дивишся у вікно. І не на небо, а в затемнене скло. І не на зорі, а просто на фари. Просто дві самотні фари...

А ти уявляєш,

Що все встало з пороху.

Рука до руки,

Подих до подиху.

Оксана Гончук (ФББ)

Вечір АнтиКохання

Любов – то є така цікава штука, бо ніколи не знаєш напевне, коли саме вона прийде і аж ніяк не знаєш, в кого можеш закохатись. Чомусь саме їй присвячено більшість всіх творів (та де там, 99,9% - всуціль про кохання), – починаючи від літератури і завершуючи музикою. Словом, все одноманітно і однаково. Як сказав був один мій знайомий: «У фільмах може бути майже 150 сюжетних ліній, і обов'язково кожен режисер бере за основу ті, що про кохання, а про інші просто забуває».

Але це не надто добре, коли все в шоколаді, тому я вирішила додати деякої перчинки у це все. Разом із мистецьким об'єднанням «Дзеркало» був організований та успішно проведений вечір із надто гучною назвою «АнтиКохання». Захід проводиться уже другий рік поспіль, і цього року зібрав ще більше шанувальників. Проте, багато хто досить негативно поставився до цього всього, хоча даремно. Ми ні в якому разі не заперечуємо кохання як таке, просто хочемо показати, що любити і зізнаватись у коханні потрібно не лише у День Валентина, а щодня. І цей захід ніякого поганого підтексту в собі не має, скоріше навпаки – це чудова нагода прийти, повеселитись, завести нові знайомства.

Само дійство складалось із літературної та музичної частини. Як перша, так і друга були присвячені винятково коханням, але з однією особливістю – його негативній стороні. Адже не все в любові буває добре і гарно завершується (це ж вам не американські фільми, де завжди хеппі-енд, це ж реальне життя). Молоді поети та прозаїки виставляли на огляд публіки всі свої переживання, сльози та трішки стьобу (ну бо є ж і такі, що в негативі знаходиться щось веселе). Під тематику вечора була підібрана добірка фото від RotMan PHOTOGRAPHER, крім того публіка тішилась конкурсами та гоцали під веселі ритми музики.

Словом, веселилися, співали, танцювали, і аж ніяк не сумували!

Надія Ротман

«Він, Вона і Музика»

Студентів Тернопільського національного економічного університету концертною програмою «Він, Вона і Музика» з Днем Валентина вітали відомі тернопільські гурти. Свято відбулося 15 лютого о 17.00 год. в актовій залі університету. Акустичними композиціями розпочали концерт студенти факультету фінансів Віталій Тимчук та Орест Машталер, підтримав «хвилю» акустики гурт «Зефір», виконавши свою відому пісню «Балада». Тепло сприйняла публіка виступи театру танцю «Експресія» (ТНЕУ), їх романтичні постановки доповнили атмосферу свята. А далі було тільки найкраще від гуртів «ЕГО», «Фа-мажор», «Вензель», «Називний Відмінок» (ТНЕУ), «Алоїзій Карамболь». Кожен із них по-своєму передавав тему любові: у когось це була романтика, у когось рок-н-ролл, а хтось просто драйвував на сцені. Тож, музичне наповнення концерту було на усякий смак. Втім, присутнім у залі теж довелося попрацювати, проявити свою ерудицію, відгадуючи авторство відомих рядків про кохання. Приємно зауважити, що із цим завданням глядачі впоралися блискуче. Свято тривало майже дві години, тим не менше, публіка запрошувала виконавців на «біс». Усі учасники концерту отримали подарунки від перинної профспілкової організації студентів ТНЕУ (голова - Антон Шевчук), яка долучилась до організації свята разом із відділом гуманітарної освіти та виховання та відділом культури і творчої самореалізації молоді.

Оксана Балуцька

Любов, звичайно, рай, але інколи ревність перетворює райський сад в пекло.
Лопе де Вега

Чудовий День - Святого Валентина

День Святого Валентина. Цей день для когось - день кохання, для іншого - день розлуки, для іменинника - прекрасне свято. Особливо для мене цей чудовий день - це свято, яке я проводжу з коханою людиною. Це - букет квітів, романтичний вечір в ресторані при запаленій свічці, це пристрасний танець, немов поєднання двох сердець в одне ціле, це море емоцій та усмішок, радості від усвідомлення того, що твоя кохана людина - частинка тебе, найдорожче, що в тебе - поруч з тобою. День Святого Валентина, здавалося б простий буденний для всіх день, символізує поєднання людей, які безмежно кохають одне одного; це свято - де двоє закоханих можуть насолоджуватись один одним, забуваючи про все на світі, тоді для них існує зовсім інший світ - світ кохання, ніжності, пристрасності, блаженства...

Оленка Задорожна, другокурсниця ФОА

Психологія кохання

Що таке кохання?

Кожен трактує це почуття по – своєму. Ви скажете: «Кохання – це не тільки, коли ти можеш витерпіти людину 10 хвилин, це децю більше! Кохати – не означає дивитися один на одного, це значить дивитися в одному напрямку...

Кохання – це почуття на одну сходинку вище від дружби!

Кохання – це значить кричати на весь світ про це, коли знаси, що слова зайві!

Кохання – це не тільки почуття і приємні емоції, це наслідки і обов'язки! Кохання – це прекрасно!

Кохання – це вір, довіра, це життя! Кохати – це значить розуміти, підтримувати, допомагати, це значить безкорисливо любити!»

Так, кохання буває різним.

Найбільш відома систематизація типів кохання належить канадському психологу Джоню Алану Лі. Він описав шість різновидів цього почуття, позначивши їх грецькими термінами.

Кохання-агапе сповнене обожнювання, невгасаючої прихильності та альтруїзму. Воно засноване на християнському погляді, що любов нічого не вимагає натомість, вона добра, терпляча і постійна.

Закоханим до вподоби хід домашніх справ. Звичка і побут не гасять їхнього почуття. Агапе готова простити все...

Кохання-сторге схоже на батьківську ніжність, розуміння, опіку, заступництво. Це кохання розвивається поступово, як повільне розквітання пун'янка. Сторге - міцний і стійкий тип кохання, яке витримує будь-які випробування, навіть тривалу розлуку. Стародавнім прообразом сторге є знамените кохання Пенелопи до Одисея.

Кохання-прагма - врівноважене і певною мірою "практичне" кохання. Прагма - це не тільки тип кохання, а й спосіб його знаходження, оскільки партнер вибирають за виваженими вимогами до нього. Якщо кандидат, нарешті, знайдений і взаєморозуміння досягнуто, прагматичне кохання розвивається у більш сильне та глибоке почуття. З часом воно стає теплішим, душевнішим, бажанішим.

Манія - це бурхливе й усепоглинаюче почуття. Воно асоціюється з безумством і сум'яттям. Закоханий охоплений постійним прагненням вимагати від партнера знаків кохання й уваги. Таке почуття подібне до "американських гірок": круті запаморочливі підйоми і спуски ведуть до раптового і стрімкого закінчення.

Любус - різновид почуття, яке нагадує флірт. За цією схемою коханці легко втягуються в гру і, як правило, не вимагають один від одного серйозних

зобов'язань. Статевим стосункам вони надають швидше роль цікавої гри чи хобі, аніж глибокого інтимного почуття.

Ерос заснований на фізичному потязі і відповідно проявляється сильним чуттєвим, сексуальним притяганням. "Еротичне" кохання подібне до іскри: легко спалахує і зразу ж гасне. Воно рідко переростає у глибокі та міцні стосунки.

СКАЖИ, ЯК ТИ КОХАЄШІ, І Я СКАЖУ, ХТО ТИ

Психологи стверджують, що ці шість типів кохання є достатньо різними почуттями, які схожі лише зовні.

Агапе, сторге і прагма є коханням за всіма ознаками. Помічено, що такі закохані рідше хворіють. Їхнє життя є довгим, щасливим, гармонійним, вони дають життя здоровим нащадкам. Ті, хто переживає такі типи кохання, з народження виховувались у сприятливих умовах. Вони мали люблячих батька та матір, теплу домашню атмосферу.

В той же час манія, любус та ерос - це почуття, які тільки схожі на кохання. Це недоброякісні закоханості, які в найбільш загострених формах можуть зумовити психічні захворювання.

Закохані за цими типами частіше від інших хворіють, їхнє життя нерідко закінчується передчасно, навіть насильницьки. У таких людей знижена, хвороблива самооцінка, ними керує відчуття неповноцінності. Вони надміру тривожні, вразливі, і від цього в них бувають психічні зриви. Неврастенічність породжує в них почуття-крайнощі: хворобливу закоханість - ненависть, сильне тяжіння - відштовхування тощо.

Досвідчений психолог знає, що такі хворобливі закоханості, як манія, любус та ерос, є продуктом нелегкого дитинства. Закохані за цими типами свого часу недоотримали душевної уваги, тепла, турботи. Вони зазнали або занадто строгого, або, навпаки, байдужого виховання.

Гарантом щастя може бути тільки кохання, а не закоханість. До того ж, біологія вважає, що почуття кохання сприяє народженню найбільш здорового та повноцінного потомства. Тисячі років тому в період жорстких умов виживання діти, які народилися у закоханих батьків, були більш життєстійкими.

Тож, спасіння людини - в коханні, любові. Під цими словами підписалися б багато мислителів. Один талановитий психолог казав: "Причина вашої проблеми в недоліку любові, бо це - причина всіх проблем".

Кохайте і будьте коханими!!!

Оксана Коваль

ПРО КОХАННЯ говорили у День закоханих Сердечь

Літературні читання в обідню пору провели працівники відділів гуманітарної освіти та виховання й культури та творчої самореалізації молоді Тернопільського національного економічного університету.

Погодьтеся, що говорити про найвищі почуття – справа нелегка. Особливо за тих обставин, коли майже усі слова (за твердженнями класиків) на цю тему уже сказані. Однак смію заперечити, бо достеменно знаю, що кожне (ну, майже кожне) закохане серце придумує власні слова зізнання, які здатне чути лише серце, якому адресовані почуття, зітхання, зізнання...

І оті почуття, зітхання, зізнання з роками ні не забуваються, ні не губляться, ні не втрачають своєї актуальності... Втім, справжнє Кохання не потребує слів. Справжнє Кохання стверджується вчинками.

А правдиве Кохання – Вічне, як Подих; і миле – як народна пісня...

І неминуче, як Весна...

І сильне, як весняні Струмочки...

І лагідне, як Літо... І щедре, як Осінь... І чисте, як перший Сніг...

Ви кохали? Значить, заслужили в Бога ласку відчутти оте рідкісне щастя.

Ви в очікуванні? Робіть добро, і заслужите в Бога ласку відчутти оте рідкісне щастя.

Ви розчаровані? Покайтеся, і заслужите в Бога ласку відчутти оте рідкісне щастя.

Ви у відчай? Усміхніться сонцю, і заслужите в Бога ласку відчутти оте рідкісне щастя.

Як відчули його Алла Бінцаровська, Світлана Сорочинська, Марія Гучак, Оксана Балущка, Михайло Марків, Леся Джуровська, Борис Салабчук, Леся Заморська, Юрій Дзюла, Василь Косарчук, Олег Рибак, Василь Луців, Євген Добровольський, Ореста Мочула, Мирослава Бурик, Ірина Новомлинська, – і захоплено читали чи то власні поезії, чи твори відомих поетів-класиків. І звучали Поезії про Кохання українською, російською, болгарською, іспанською та польською...

А говорити про Кохання – це знову і знову переживати душею і серцем оті дивовижні почуття, які окриляють, надихають, роблять закохану людину відважною, сміливою, могутньою і... нездоланною.

Кохайте...

Принаймні, говоріть про Кохання.

Марія Баліцька

Любов - це неоцінний дар. Це єдина річ, яку ми можемо подарувати і все ж вона у тебе залишається. Лев Толстой

Зустрічі**СИЛА
ДРУКОВАНОГО
СЛОВА!**

У Тернопільському національному економічному університеті навчаються студенти, які вміло і мудро поєднують навчання із численними захопленнями. Хтось знаходить себе у танцювальних гуртках, дехто – в театральних... Хтось «закоханій» у пісню, а хтось – у слово... Хтось любить мандрувати, а хтось фіксує усі цікаві миті фотооб'єктивом... Хтось береться до науки, а хтось намагається усі ці захоплення висвітлити у газеті «Університетська думка».

Студенти факультету банківського бізнесу створили при кафедрі «Банківської справи», яку очолює д.е.н., професор В.В.Дзюблук, гуртки «Грошова парадигма» і «Банківський аналітик». Гуртки створені для поглиблення фахових знань студентів і відкриті вони для усіх студентів Університету, які бажано займаються наукою. Готуючи цікаві й виважені наукові дослідження, гуртківці вирішили створити й свої газети, на шпальгах яких хочуть представляти свої здобутки, перші кроки в науці й інші цікавинки зі студентського життя.

До слова: студенти Університету завжди випускали стінгазети і навіть змагалися за краший і змістовніший випуск. «Свої» газети цікаві для кожного факультету, який їх випускає, бо вони описують внутрішнє – факультетське життя. Відрадно, що сучасні комп'ютерні технології допомагають видрукувати будь-яким накладом колективне видання.

9 лютого редколегії газет «Грошова парадигма» і «Банківський аналітик» зустрілися із головним редактором газети Тернопільського національного економічного університету «Університетська думка». Марія Баліцька розповіла присутнім про силу друкованого слова і відповідальність за достовірність фактів, згадуючи прислів'я «Написане пером не вирубати й сокирою». На зустрічі йшлося і про використання газетної площі під інформації, взяті з інтернету; і про своєрідні звіти про ті чи інші події, які цікаві лише малому колу читачів. Марія Баліцька провела майстер-клас для своїх молодих колег і скерувала присутніх – через певні рубрики – на вишукування цікавинок у щоденному житті, запросивши дописувати до університетської газети.

У Світлани Галещук (БСМ-51) – голови студентського наукового товариства «Банківський аналітик, Юлії Якименко (БС-24), Адрія Скірки (БС-23), Марії Возняк (БС-32), Мар'яна Бегмана (БС-32), Максима Федоровича (БС-42), Ірини Рудої (БС-31), Оксани Гончук (БС-31), Андрія Рачковського (БС-42), Володимира Антківа (БС-34), Тетяни Сівчук (БСМ-51), Оксани Засядько – головного редактора газети студентського наукового гуртка «Банківський аналітик» кафедри банківської справи ФББ ТНЕУ були десятки газетарських й інших творчих запитань до члена Національної спілки журналістів України і Національної спілки письменників України Марії Баліцької, на які отримали вичерпні відповіді. Найцікавіші запитання були винагороджені авторськими книгами Марії Баліцької з автографами письменниці.

Марія Чайка

Круглий стіл «Банківського аналітика»**Недосконалість вимог «Базеля II»
є однією з причин розгортання світової
фінансової кризи**

16 лютого 2011 р. відбувся науковий круглий стіл на тему: «Напрями трансформації системи банківського регулювання і нагляду в Україні», організований спільно професорсько-викладацьким складом кафедри банківської справи і учасниками студентського наукового гуртка «Банківський аналітик».

Зі вступним словом виступила куратор гуртка, к.е.н., доцент Михайлюк Р.В., яка відмітила актуальність обговорення даної теми, визначила основні проблеми регулювання та нагляду банківської сфери в світі та в Україні, оголосила напрямки роботи даного заходу.

Першим доповідачем на науковому святі стала Оксана Засядько, студентка групи БС-44, що поділилася з учасниками круглого столу власними дослідженнями на тему: «Теоретичні засади здійснення державного регулювання і банківського нагляду в Україні». Варто відмітити, що студентка розглянула основні теоретичні аспекти державного регулювання і банківського нагляду, окреслила напрями впливу центрального банку на діяльність комерційних банків, форми банківського нагляду. Цікавим виявився погляд Оксани на шляхи оздоровлення банківської системи, одним з яких, на її думку, є реструктуризація, зокрема формування нової конфігурації суб'єктів ринку банківських послуг із застосуванням заходів щодо санації, реорганізації та ліквідації банків.

Активну участь в обговоренні прийняли представники кафедри банківської справи, зокрема: професор Дзюблук О.В.; доценти Михайлюк Р.В. та Сороківська З.К.; стажист-дослідник Рудан В.Я. та студенти Федорович М., Коцюрба Н.

Сучасний стан системи регулювання та нагляду в Україні було висвітлено у виступі Федоровича Максима, студента групи БС-42. Зокрема, Максим звернув увагу на те, що однією з причин руйнівних наслідків світової фінансової кризи є недоліки регулювання і нагляду за фінансовою системою. Крім того, Максим розглянув чотири можливих варіанти розв'язання проблем щодо реформування системи банківського регулювання та нагляду в Україні, а саме: посилення регуляторних функцій НБУ шляхом підвищення рівня його незалежності; створення окремого мегарегулятора фінансового ринку; створення мегарегулятора при НБУ; запровадження діяльності двох окремих органів регулювання та нагляду – за ринком банківських послуг та за іншими секторами фінансової системи.

Дане питання виявилось надзвичайно дискусійним: студенти активно задавали запитання доповідачу, а також висловлювали власні думки щодо регулювання банківської сфери в Україні. До обговорення приєднався професор Дзюблук О.В., який звернув увагу на проблему незалежності НБУ як основного наглядового органу банківської системи.

Із завершальною доповіддю на тему:

«Особливості міжнародної практики регулювання діяльності банків» виступила студентка групи БС-44 Щедра Ірина, яка проаналізувала світову практику організації банківського нагляду і відзначила, що в жодній країні світу не існує ідеальної моделі державного регулювання і нагляду за банківською діяльністю. Також доповідач зосередила свою увагу на особливостях Базеля II і Базеля III та висловила свої думки щодо ефективності впровадження їх в Україні.

В обговоренні даного питання взяли участь члени гуртка (Бегман Мар'ян, Бобанич Андрій, Янковий Святослав, Сівчук Тетяна, Табатадзе Ольга), а також професорсько-викладацький склад (доценти Адамик Б.П., Чайковський Я.І., Малахова О.Л., Михайлюк Р.В.; стажист-дослідник Рудан В.Я.). Зокрема, Адамик Б.П. звернув увагу на проблему нецільового та неефективного використання кредитів рефінансування банківськими установами України. Відмітив також, що у банківській системі України ще не досягнута відповідність стандартам «Базель II», тому про введення «Базеля-III» говорити зарано.

Надзвичайно ґрунтовним і цікавим стало доповнення к.е.н., доцента Чайковського Я.І., який здійснив аналіз основних показників діяльності банківської системи України, наочно представив тенденції їх зміни за останні 6 років та запропонував можливості реформування системи банківського регулювання та нагляду в Україні за рахунок удосконалення існуючої бази.

Підсумував результати наукового семінару д.е.н., професор, завідуючий кафедрою банківської справи Дзюблук О.В., зазначивши цікавість і актуальність даної теми. На його думку, крім зовнішнього впливу державних органів, не слід відкидати й практику внутрішнього регулювання і контролю в комерційному банку. Також професор зазначив, що недосконалість вимог «Базеля II» є однією з причин розгортання світової фінансової кризи. Він наголосив на тому, що все ж таки необхідно, щоб наглядові функції були закріплені за НБУ. Підсумовуючи вище сказане, професор звернув увагу на проблеми неефективного використання кредитів, отриманих від МВФ, а також значний відтік грошових ресурсів з економіки країни в офшорні зони.

Наталія Коцюрба

На світлинці – гуртківці «Банківський аналітик»

**Возвеличу малих отих рабів німих!
Я на сторожі коло їх поставлю Слово. Тарас Шевченко**

«Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації»

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Для участі в конференції надійшло 420 заявок від молодих науковців з 95 вищих закладів освіти і науково-дослідних установ НАН України, 17 органів влади, державних установ та комерційних організацій 25 регіонів нашої держави, Азербайджану, Білорусі, Великобританії, Вірменії, Іспанії, Латвії, Німеччини, Польщі, Росії та США. Безпосередньо в роботі конференції взяло участь понад 200 молодих науковців. За результатами роботи молодіжного наукового заходу видано дві частини збірника тез доповідей учасників конференції. У роботі конференції взяли участь керівники регіональних органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОХОДИЛА В ПЛЕНАРНОМУ І СЕКЦІЙНОМУ РЕЖИМАХ ТА В РЕЖИМІ МАЙСТЕР-КЛАСІВ.

Науковий захід працював за п'ятьма секціями, які очолювали кандидати наук, доценти – члени Ради молодих вчених ТНЕУ. Високий науковий статус конференції забезпечували наукові арбітри — провідні науковці ТНЕУ – доктори наук, професори.

Секція 1 «Світова економіка в XXI столітті: трансформація геополітичних інтересів, гео економічні стратегії та проблеми наднаціонального регулювання» (керівники секції: Кравчук Наталія, к.е.н., доцент, докторант кафедри міжнародних фінансів; Мельник Юлія, к.е.н., старший викладач кафедри міжнародного менеджменту та маркетингу ТНЕУ. Секретар: Фліссак Костянтин, к.е.н., доцент кафедри міжнародного економічного партнерства ТНЕУ).

Секція 2 «Стратегія і тактика управління в умовах нестабільної ринкової кон'юнктури» (керівники секції: Монастирський Григорій, к.е.н., доцент, докторант кафедри державного і муніципального управління, голова Ради молодих вчених ТНЕУ; Шевченко Андрій, к.е.н., доцент кафедри менеджменту, заступник декана факультету міжнародного бізнесу та менеджменту ТНЕУ. Секретар: Овсянюк-Бердадіна Олександра, к.е.н., доцент кафедри менеджменту організацій та інноваційного підприємництва ТНЕУ).

Секція 3 «Роль фінансів в економічному зростанні: функціональна детермінованість та моделі розвитку» (керівники секції: Адамик Богдан, к.е.н., доцент, проректор з гуманітарної освіти та виховання, доцент кафедри банківської справи ТНЕУ; Мартинюк Володимир, к.е.н., доцент, докторант кафедри податків та фіскальної політики ТНЕУ. Секретар: Михайлюк Роксолана, к.е.н., доцент кафедри банківської справи ТНЕУ).

Секція 4 «Теорія інституціоналізму та інституційне забезпечення економічного розвитку» (керівники секції: Бойко Зоряна, к.е.н., доцент кафедри міжнародного економічного партнерства; Пуцентейло Петро, к.е.н., доцент, докторант кафедри

аграрного бізнесу і обліку ТНЕУ. Секретар: Шушпанов Павло, к.е.н., старший викладач кафедри управління персоналом і регіональної економіки ТНЕУ).

Секція 5 «Міжнародні стандарти та проблеми уніфікації обліку, аналізу і аудиту (керівники секції: Бруханський Руслан, к.е.н., доцент, доцент кафедри аграрного бізнесу і обліку ТНЕУ; Ярошук Олексій, к.е.н., доцент, доцент кафедри економічного аналізу і статистики ТНЕУ. Секретар: Щирба Ірина, аспірантка кафедри аудиту, ревізії та контролінгу ТНЕУ).

Молоді науковці постійно шукають інноваційні форми організації наукового заходу. У рамках конференції вперше відбулися майстер-класи польських фахівців з PR та сучасного менеджменту Богни Коморовської, власника PR-фірми «Запа Медіа» (м. Варшава) «Як зробити так, щоб про нас добре говорили» та Роберта Ясінського, професійного тренера та експерта у сфері менеджменту (м. Варшава) «Менеджер як тренер — для всіх, хто цікавиться коучингом». Керівники Всеукраїнської молодіжної громадської організації спілки молодих політологів України Єременко Андрій та Горбенко Артем презентували майстер-клас «Молодь як суб'єкт державної молодіжної політики».

За результатами роботи конференції вироблені напрацювання конкретних практичних рекомендацій, які використані при підготовці пропозицій та аналітичних записок для відповідних профільних комітетів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, місцевих органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Фото на згадку...

В рамках конференції молоді науковці мали можливість помилуватися архітектурою і краєвидами нашого прекрасного Тернополя - фактично, міста студентів!

МОЛОДІ НАУКОВЦІ ОБГРУНТОВУЮТЬ МІСЦЕ УКРАЇНИ У НОВІТНІЙ СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ ТА ГЕОПОЛІТИЧНИХ КООРДИНАТ

«Обличчя світу змінюється. Якій бути Україні в новій системі економічних та геополітичних координат? Щоб дати відповідь на це питання в ТНЕУ вже традиційно наприкінці лютого зібралися молоді науковці, щоб дати життя восьмій Міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації», під урочі звуки Гімну Тернопільського національного економічного університету — гучними оплесками учасники та гості конференції вітали вступне слово координатора роботи пленарного засідання, багаторічного голову Ради молодих вчених ТНЕУ Григорія Монастирського.

Привітали молодих науковців проректор з наукової роботи Тернопільського національного економічного університету, д.е.н., професор Зеновій Задороний; перший заступник голови Тернопільської обласної ради Сергій Тарашевський; перший заступник начальника управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації Володимир Долинний; заступник Тернопільського міського голови з гуманітарних питань Леонід Бицюрна.

НА ПЛЕНАРНОМУ ЗАСІДАННІ З ДОПОВІДЯМИ ВИСТУПИЛИ:

Баль-Доманська Беата (доктор, ад'юнкт кафедри регіональної економіки Вроцлавського економічного університету, Республіка Польща). Регіональна конвергенція в ЄС. **Мельник Юлія** (к.е.н., старший викладач кафедри міжнародного менеджменту і маркетингу ТНЕУ). Управління ризиками на міжнародному ринку творів мистецтва. **Овсянюк-Бердадіна Олександра** (к.е.н., доцент кафедри менеджменту організацій та інноваційного підприємництва ТНЕУ). Державні закупівлі як інструмент регулювання національної економіки.

Черненко Світлана (к.е.н., старший науковий співробітник відділу технологічного прогнозування та інноваційної політики Інституту економіки та прогнозування НАН України, м. Київ). Диференціація доходів та витрат населення України як фактор обмеження економічного зростання в країні. **Мискін Юрій** (к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, заступник декана обліково-економічного факультету Національного університету державної податкової служби України, м. Ірпінь). Державна політика в сфері модернізації бухгалтерського обліку в Україні. **Ясінський Роберт** (професійний тренер та експерт у сфері менеджменту, м. Варшава, Республіка Польща). Свідоме лідерство.

Інформація оргкомітету
Фото Андрія Бобанича

Хто вам сказав, що я слабка? Що я корюся долі?
Хіба тремить моя рука, чи пісня й думка кволі? Леся Українка

Ювілеї...

«Банківському аналітику» - 10!

Університет – не просто місце навчального процесу, це – осередок науки і наукової діяльності і викладачів, і студентів. Саме з метою залучення студентської молоді до наукового життя, допомоги їм у реалізації дослідницьких завдань та проектів 10 років тому при кафедрі банківської справи був створений студентський науковий гурток. Основою діяльності наукового колективу стало проведення круглих столів та семінарів, написання статей та доповідей. Для учасників гурток перетворився на можливість поділитися своїми поглядами на економічні проблеми, нерідко тут виникали дискусії, в процесі яких народжувалися нові ідеї. Нещодавно гурток отримав свою назву – «Банківський аналітик», яка підкреслює банківську тематику досліджень колективу.

За 10 років історії у активі молодих науковців назбиралося чимало наукових заходів, серед яких варто виділити проведення міжнародної конференції, міжнародного круглого столу. Часто гуртківці стають учасниками конференцій та регіональних круглих столів інших університетів країни – у Львові, Києві, Чернівцях, Донецьку, Харкові, Черкасах, Сімферополі. Студенти відвідують наукові заходи за кордоном, так як налагодили співпрацю з польськими закладами – Ягеллонським університетом та Варшавською школою економіки, Віденським та Портлендським університетами.

Та головне, на мою думку, це можливість самовдосконалення учасників гуртка. Студенти в науковому колективі починають «рости» – проявляється творчий підхід, виникають нові ідеї та свіжі погляди, крім того, перероблюється страх публічного виступу, розвивається впевненість у власних силах.

Тому від імені колективу «Банківського аналітика» хочу виразити вдячність завідуючому кафедрою банківської справи, нашому науковому наставнику Олександрю Валерійовичу Дзюблюку, кураторам, а також усім викладачам кафедри банківської справи за створення гуртка, організацію, допомогу, наукове керівництво, щире співпереживання та співпрацю.

**З повагою
голова наукового гуртка
«Банківський аналітик»
Світлана Галещук**

З далеких мандрів повернувшись...

ВРОЦЛАВ - МІСТО ЗУСТРІЧЕЙ,

На фото - Ратуша у Вроцлаві

ЧИ ГОТОВІ ВИ ЗМІНИТИ СВОЄ ЖИТТЯ?

Покинути стіни рідного університету та прожити 130 днів далеко від дому, де там де не ловить «Київстар», а старі добрі друзі та одногрупники залишаються тільки в спогадах ну і ще, на інтернет-сторінках «Контактів» чи «Фейсбуку», якщо так, то ця стаття для вас, тих хто любить пізнавати щось нове та цікаве. Таку унікальну і безцінну можливість надає наш університет, а саме Українсько-польська програма фінансів і страхування, директором якої є Ольга Миколаївна Собко. Саме вона уже кілька років поспіль допомагає нашим студентам здобувати нові знання в польських містах Краків, Гданськ, Ченстохова, Вроцлав, Бидгощ і саме звідси починається твоя майбутня подорож на семестрове навчання в будь-якому з цих міст, що саме цікаво, участь в даному проекті є абсолютно безкоштовною, варто лише знати мінімум польської чи англійської та бути активним студентом нашого ТНЕУ, якщо в тебе все це є, то ласкаво просимо на другий етап, а саме вибір міста в якому ти готовий прожити 4 місяці, ну і збір документів, які для цього необхідно. Наслухавшись від знайомих про їх пригоди в кожному із запропонованих міст, вибрати було ой, як не легко, але посидівши щонайменше годину в інтернеті та ознайомившись детальніше з претендентами мій вибір пав на Вроцлав-місто зустрічей, та студентства. І ось зібравши все необхідне в свій наплічник я вирушив на зустріч пригод. Варто зазначити, що до Вроцлава легко дістатись з Тернополя, як автобусом так і потягом, ніч в дорозі, і ти на місці.

Перший день в новому середовищі виявився доволі цікавим, оскільки мене ніхто не зустрів і до гуртожитку потрібно було добиратись власними силами, але це було весело, не зважаючи на важкість наплічника, який хилив то на один то на інший бік, як маятник. Також в пригоді стали знання польської та англійської як то кажуть «скільки мов ти знаєш, стільки й раз ти людина».

І ось, за якихось 20 хв. я вже сидів у своїй кімнаті і знайомився з сусідом-поляком, ну а потім пішло-поїхало: навчання, подорожі, вечірки, нові знайомства і ціла купа вражень, приправленими смішними пригодами.

МІСТО ВРОЦЛАВ ДУЖЕ ДИВОВИЖНЕ, оскільки саме тут розташована найбільша площа «Ринок» і саме тут є найбільше костелів ніж будь де в Польщі, ну звичайно довга і цікава історія, місто здавна вважалось німецьким і навіть сьогодні сусіди-німці називають його Бреслау, та з великою тугою приїздять сюди вже як туристи, натомість поляки згадують наш Львів як свою домівку, оскільки після другої світової війни всіх львів'ян перевезли сюди, тому в місті досі є Львівська стара броварня, бібліотека та інші історичні пам'ятки, які переїхали разом з мешканцями до Вроцлава, а **ЛВІВ І ВРОЦЛАВ** назавжди стали містами-побратимами. Родзинкою міста звичайно ж є маленькі гноми «краснолюдки» яких в Вроцлаві нараховується близько 150 і кожен має свій символ та історію, тому туристи, чи гості міста можуть не тільки насолодитись архітектурою, але й поблудити по всьому місту в пошуках цих гномів та за

*...Будуть приходити люди, вбогі й багаті, веселі й сумні, радощі й тугу нестимуть мені,
Ім промовляти душа моя буде. Леся Українка*

З далеких мандрів повернувшись...

ВЕЧІРОК ТА СПОГАДІВ

легендою знайти потаємний вхід у їхнє підземне царство.

ВРОЦЛАВ ЗДАВНА НАЗИВАЮТЬ МІСТЕЧКОМ СТУДЕНТІВ, серед них молодь з Туреччини, Італії, Іспанії, Німеччини, з кожного куточка земної кулі, і всі прагнуть знайомств і культурного обміну, дуже багато також студентів з України та Росії, які вступають до Вроцлава по різних пільгових програмах чи обмінах. Загалом система навчання у них дуже подібна, щоправда деякі викладачі вносять свої корективи в ході навчання і замість нудних лекцій проводять цікаві презентації, обговорення та роботу в командах, так і матеріал легше засвоюється і знайомишся ближче з усіма, одним словом час на парах летить швидко, ну а коли на місто насуваються сутінки, студенти збираються до клубів, пабів, та інших місць скупчення молоді, де відбуваються гучні та запальні вечірки (імпрези) і тільки над ранок всі повертаються в рідні гуртожитки, стомлені, заспані, але задоволені, та з купою нових друзів.

Загалом **ВРОЦЛАВ - ЦЕ МІСТО КУЛЬТУРИ**, молодості, історії, височених храмів та позитивних людей, недарма Гітлер під час другої світової війни давав наказ своїм воїнам будь - що зберегти місто і не дати Червоній армії заволодіти ним.

Для мене цих 130 днів пролетіли, як один короткий тиждень і залишилися тільки спогади про приємне перебування в казковому місті. Також під час польських канікул, я мав змогу поїхати до інших знайомих з Тернополя, які теж перебували на обміні як і я, загалом побував в славетному Гданську, де кувалась незалежність Польщі, і де нас привітало холодне Балтійське море, в місті королів - Кракові, в святому храмі Ясна Гура в Ченстохові, Бидгощі - місті будиночків в клітинку, ну і звичайно в столиці Варшаві, також до цього всього додається вилазки в театри, музеї, картинні галереї, поїздки

на конференції і зустрічі в центрі міста.

Останній день перебування в Вроцлаві був дуже сумним, тому що місто стає для тебе дуже особистим так, що не можеш з ним попрощатись і залишити цю красу, а з іншого боку цей день був і радісним, бо так хочеться повернутись додому, на свою Батьківщину, рідну неньку Україну, і у фаній Тернопіль, до батьків до друзів, до життя, яке десь там незрадливо на тебе чекає. Сьогодні я вдячний університету, за таку чудову можливість, відчутти себе студентом з великої літери. І дійсно використати студентські роки із задоволенням.

Зараз Вроцлав зі своїми мальовничими будиночками і бурхливим міським життям залишається тільки на фотографіях в альбомі, але і вони пропахли ароматом міської цукерні, запашиним різдвяним глінтвейном та смаком європейського життя, якого бажаю відчутти всім студентам ТНЕУ.

Сергій Балуцький
ФУПС-41 (лютий 2011р).

Я обізвуся до них шелестом тихим вербової гілки, голосом ніжним тонкої сопілки, смутними росами вітів моїх. Леся Українка

Бліц-опитування

ДЕНЬ СВЯТОГО ВАЛЕНТИНА...

Для Вас особисто цей день є буденним чи святковим? Як варто його відзначати?

День Святого Валентина – це свято, яке було створене для того, щоби висловити усі свої почуття тій людині, яка Вам не є байдужою, від якої Ваше серце починає битись частіше і з якою Вам просто добре.

Для когось це свято є непотрібним, а для когось це ще одна причина раз у рік піти на якийсь шалений вчинок заради дорогої Вам людини, врешті решт, просто віддатись почуттям та присвятити себе своїй дорогоцінній другій половинці.

Ельвіра Смик, гр. УПЕП-41

День святого Валентина – це той день, коли можна відірватися від звичних сірих буднів і присвятити себе своїй другій половинці.

Якщо Ви цілий рік мовчали і приховували почуття до своєї коханої або коханого, то в день святого Валентина можна сміливо признаватися в коханні! Та і зробити це простіше всього: і говорити нічого не треба, а просто зробити подарунок з пелюсток троянд, валентинки у вигляді сердечок, обсіпати пелюстками троянд під'їзд, сходи, або викласти серце перед квартирою і вручити букет з троянд, або безліч ваших варіантів - і все стане зрозуміло без слів. І ще головне: не забувайте, що говорити своїм коханим про те, як ви їх сильно любите потрібно не тільки один раз на рік – в День Валентина. Це можна, і потрібно, робити й кожного дня!

Андрій Оріховський (УПЕП-41)

Вісті з профкому THEU

ПРОФСПІЛКОВИЙ КОМІТЕТ УНІВЕРСИТЕТУ- В ДІІ

УЧАСТЬ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ В УПРАВЛІННІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Інтереси працівників THEU в межах дії колективного договору представляє профспілковий комітет. Основні повноваження щодо управління Університетом, пов'язані з діяльністю профспілкового комітету, визначаються і регламентуються колективним договором між адміністрацією і працівниками THEU.

Сьогодні на запитання працівників відділу інформації та зв'язків з громадськістю відповідає голова профспілкового комітету працівників THEU, к.е.н., доцент Руслан Бруханський:

- Якою є участь профспілкового комітету THEU в управлінні університетом?

- Для участі в управлінні THEU профспілковим комітетом створено спеціальні комісії з чітко визначеними напрямками дій: комісія громадського контролю; спортивно-масова комісія; обрядова комісія та комісія роботи з дітьми; комісія з охорони праці і техніки безпеки; культурно-масова комісія; житлово-побутова комісія; комісія соціального страхування; комісія з правових питань.

- Окресліть, будь ласка, коло проблем та основні параметри соціального захисту працівників THEU.

- Соціальний захист учасників навчального процесу THEU спрямований на забезпечення їм відповідних умов праці, відпочинку, харчування, побуту, дозвілля, збереження здоров'я. Соціальні потреби трудового колективу забезпечують підрозділи соціальної інфраструктури: студентські їдальні, кафе, буфети; санаторій-профілакторій; гуртожитки; заклади побутового обслуговування; курси підвищення кваліфікації; бібліотеки; будинок культури; бази відпочинку; спортивні споруди; капличка; музей історії THEU.

- Чи позначилася досить складна економічна ситуація в країні на оплату праці в університеті, преміювання?

- Можу з впевненістю сказати, що в університеті своєчасно і систематично виплачують поточну заробітну плату всім працівникам відповідно до законодавства і в терміни, передбачені в Колективному договорі.

Сума коштів на заробітну плату зростає для всіх категорій працівників.

Вирішені питання, пов'язані з виплатою заробітної плати співробітникам університету через банкомати. На території університету функціонує 4 банкомати.

Відповідно до Колективного договору у THEU надаються: одноразові допомоги у розмірі посадового окладу на оздоровлення науково-педагогічних працівників у літній період; матеріальні допомоги малозабезпеченим працівникам при необхідності оздоровлення чи лікування тощо; вихідні матеріальні допомоги працівникам у розмірі від одного до трьох окладів при виході на пенсію за віком залежно від стажу роботи в Університеті; разові премії в розмірі окладу при досягненні працівниками ювілейних дат; доплати працівникам, робота яких пов'язана з важкими і шкідливими, особливо шкідливими умовами праці у розмірі до 12% від посадового окладу (ставки) на основі атестації робочих місць за умовами праці, проведеної в університеті та затвердженої наказом ректора; доплати до основного окладу в розмірі 12% обслуговуючому персоналу університету, які більшу частину робочого дня проводять за дисплеями комп'ютерів; надбавки до посадового окладу в розмірі 15% працівникам адміністративно-управлінського, навчально-допоміжного персоналу, бібліотеки, методистам, диспетчерам, операторам комп'ютерної техніки; доплати за суміщення професій, посад, розширення зони обслуговування; премії до Міжнародного жіночого дня для працівників-жінок; матеріальні допомоги у зв'язку зі смертю працівника або його прямих родичів; матеріальна допомога профспілкового комітету; оплата праці за роботу працівників у святкові, неробочі та вихідні дні проводиться в подвійному розмірі. Забезпечується фінансування видання монографій, а також часткове фінансування видання необхідних підручників, навчальних посібників, збірників задач і преміювання їх авторів.

- Чи займається профком THEU вирішенням нагальних житлових проблем працівників?

- Звичайно, одним із важливих факторів соціального захисту працівників університету є забезпечення їм житлових умов. Адміністрацією проведена значна робота зі створення належних умов проживання працівників THEU. В університеті створено і функціонує товариство індивідуальних забудовників з будівництва житлового будинку по вул. Лучаківського.

- Чи є у працівників можливості для оздоровлення та поліпшення рівня свого здоров'я?

- THEU володіє потужними структурами для підтримання в належному стані здоров'я працівників і студентів – санаторієм-профілакторієм, базами відпочинку в

Карпатах (Свалевський НКЦ) і на березі Чорного моря («Оселя Університетська»). Оздоровлення працівників THEU проводиться також і за путівками Фонду соціального страхування. Працівник-страхувальник оплачує лише від 10 до 30% вартості путівки. Щорічно працівники оздоровлюються у відомих санаторіях «Шаян», «Карпати», «Синяк» (Закарпатська обл.); «Дністер», «Пролісок», «Черемош», «Кристал», «Лаванда» (Моршин); «Янтар», «Алмаз» (Трускавець); «Поділля» (Хмельник); «Медобори» (с. Конопківка); «Чорне море», «Золоті піски», «Україна» (Одеса); «Гірський» (Хмельницька обл.); «Очаків» (Миколаївська обл.); «Крим», «Запоріжжя», «Ясна поляна» (АР Крим); «Збруч» (Гусятин) та ін. Діти працівників Університету протягом літніх місяців мають можливість набратися сил і здоров'я у дитячих оздоровчих таборах. Для дітей працівників THEU за підтримки профспілкового комітету щорічно організуються Новорічні вистави у THEU.

- Отож, які перспективи посилення соціального захисту працівників Тернопільського національного економічного університету та розвитку соціальної інфраструктури?

- Удосконалення діяльності THEU у плані соціального захисту перш за все пов'язується з переходом на сучасні технології контролю за умовами праці, проживання, харчування, дозвілля, лікування і оздоровлення. Важливими моментами є також достатнє фінансове забезпечення соціальних програм, передбачених Статутом університету та колективним договором, вивчення та упровадження в роботу досвіду організації студентського самоврядування інших вищих навчальних закладів України та Європи, подальше активне формування у студентів загальнолюдських норм гуманістичної моралі, стимулювання потреб молоді у самовдосконаленні, вивченні прийомів і методів самоаналізу, самовиховання та самоосвіти.

**Зле слово і добрих робить злими, а добре і злих перетворює на добрих.
Прп. Макарій Великий**

Культура

ОСТАННЄ ТАНГО
СНІГОВИЦІ

На Співочому полі у Тернополі управління культури і мистецтв Тернопільської міської ради (начальник Олександр Смик) організувало і провело 20 лютого свято зими "Останнє танго Сніговиці". Тернополяни і гості міста мали змогу поринути у казку зими напередодні весни.

Окремим блоком виступали на святі творчі колективи Тернопільського національного економічного університету.

Свої пісні дарували глядачам і слухачам солісти Лілія Крисовата, Ірина Новомлинська, Оксана Корзун; солістка народного театру пісні "Літопис" Ірина Куликовська; солісти народного театру пісні "Для тебе" Владислав Васильків, Іринка Кушнір, Роксолана Залізник, Надія Дерев'яна, Тетяна Шарган; дует "Вишиванка" у складі Мирослави Бурик та Орести Мочули.

СПОРТИВНІ ЗДОБУТКИ АНАСТАСІЇ
МЕРКУШИНОЇ

У Тернопільському національному економічному університеті кожен із 20000 студентів – особистість. І кожна молода людина гідна бути представлена у новій рубриці. Але все на планеті Земля має свій початок. І нашу рубрику «Особистість» започатковує розповідь про залюблену в лижі Анастасію Меркушину.

Дівчина стала на лижі у три роки, і відтоді, практично, не розлучається з ними. У школі, а навчалася Настя у львівській ЗОШ №35, вчителі із розумінням ставилися до своєї вихованки, яка їздила на чемпіонати України і, фактично, рекламувала рідну школу.

І ось настала пора обирати фах.

Звісно, це досить непростий крок у житті – надвідповідальний і вагомий.

Та Анастасія Меркушина з дитинства мала мрію – працювати на міжнародній фірмі з виготовлення лиж. Тому й вирішила здобути знання з міжнародної економіки на факультеті міжнародного бізнесу та менеджменту нашого Університету. Вибір доньки схвалили батьки і навіть переїхали заради неї до Тернополя. Такий родинний гармонії і такому взаєморозумінню треба щиро радіти, адже не так часто можна зустріти подібну жертвну підтримку молоді людини найріднішими людьми. Неабияку роль відіграло те, що батьки Анастасії – також спортсмени і, на сьогодні, фактично, є її тренерами.

Батько – Олег Валерійович –

Особистість

в минулому лижник; має чималі досягнення: і майстер спорту, і чемпіон України.

Мати – Ірина Володимирівна – майстер спорту міжнародного класу з біатлону; учасниця Олімпійських ігор в м.Нагано (1998 р.); срібний призер чемпіонату світу в Ханті-Мансійську (Росія, 2003 р.); багаторазовий призер чемпіонатів Європи і кубків світу; нині – старший викладач кафедри спорту ТНЕУ.

Підрастає у сім'ї Меркушиних ще одна майбутня біатлоністка – Олександра (першокласниця ЗОШ №4 м.Тернополя), яка уже сьогодні проходить на лижах один кілометр за 5 хвилин 20 секунд.

Днями Анастасія Меркушина повернулася із Чемпіонату Австрії (м.Обертіли), де гідно представила наш Університет, виборовши 1 місце. Опісля наша студентка побувала на тренувальних зборах в Норвегії (м.Шумен). Набравшись сили, Анастасія на Чемпіонаті світу (Чехія, юнацька група) в естафеті здобула друге місце. А потім у трьох забігах в Тисовці – на кубку України серед наймолодших – завоювала 1, 1 і 2 місця.

– Анастасіє, в Україні останніми роками зародилася традиція святкувати День закоханих... Яке твоє ставлення до цього свята?

– Це свято – не більше, ніж жарт.

Отак жартома ми з друзями обмінюємося «валентинками» - для молоді досить цікаво.

– А якщо у тебе такі випадає вільний час, як проводиш його?

– Дуже люблю читати. Також мене вабить сноуборг. А ще охоче їжджу з татом на рибалку.

– Де і що найкраще клює?

– У річках Тиси і в Боржаві – це неподалік від Берегово, що на Закарпатті, - ловимо з батьком сомиків.

Ось така вона – відкрита і відверта 16-річна Анастасія Меркушина, першокурсниця ФБМ (МЗЕД-11). Отож побажаємо їй і успіхів у навчанні, і щедрого улову, і нових спортивних звершень, і веселих «валентинок».

Розпитувала Марія Баліцька

Нам пишуть випускники
ЛЮБОВ СПАСЕ
СВІТ...

Три чарівних слова розірвали тишу, він промовив їй пошепки, практично не промовляючи їх, можна сказати - вона прочитала їх по його тремтливим, трішки пересохшим губам.

«Я тебе кохаю», сказав він їй... «І буду кохати тебе вічно», - повторила вона за ним.

«Ми будемо завжди разом, пообіцяй мені», - попросила вона. Він сказав: «Я хотів запропонувати тобі те ж саме».

Вони знали одне одного недовго, але відчували такий незрозумілий потяг, що не покидав їх навіть уві сні.

І було весілля...

А потім - було випробування. Випробування долі, часу... Випробування самих себе.

Його не стало.

Залишилася вона.

Та ще білявий хлопчик - дуже подібний на свого батька.

Хлопчик виріс і пішов у світ.

А вона все життя плакала у ванній при відкритому крані з водою...

...Кохайте одне одного, тільки не забувайте про себе, адже кохання не для того щоб забувати про щось своє, власне і не для того щоб ставати чиїсь тінню, а для того щоб розкривати себе та доповнювати одне одного, відкриваючись перед всім світом, і не замикаючи світ в собі... Кохайте, та будьте коханими...

З повагою
Ваш Аблаєв Февзі

Як привітати своїх коханих зі святом Валентина!

ХТО ЩО ЛЮБИТЬ:

Овен. Для Овна в день закоханих найкращий подарунок – це ви самі. Подаруйте йому дрібничку, якою він зможе користуватися щодня, але яка буде нагадувати про вас. Зробіть фотонапис або вигравіюйте на ньому щось неповторне. Дарувати подарунок Овнові слід від усієї душі, ваше хвилювання він теж сприйматиме як подарунок.

Тілець. Не думайте, що в День закоханих Тільцю можна не дарувати подарунки, а досить обійняти і поцілувати його. Безсумнівно, що ваші “телячі ніжності” він сприйме із задоволенням, проте Тілець любить матеріальне підтвердження любові. Тому подарунок буде до речі, і чим ефектнішим він буде, тим, виходить, ви сильніше його любите. Піднесіть у дарунок йому що-небудь смаченьке або щось оригінально упаковане.

Близнюки. Близнюку можна подарувати якийсь сувенір. Проте це не найважливіше. Як величезний подарунок у цей день Близнюки сприймуть прогулянку з вами. Головне, не забудьте наговорити Близнюку багато приємного. Розкажіть йому у фарбах, як ви його любите. А потім слухайте його, слухайте і не перебивайте. Наступного дня він скаже, що це був незабутній день у його житті.

Рак. Не думайте забути поздоровити Рака! Він сприйме вашу безпам'ятність як байдужість до себе, і ви вже ніколи йому не доведете, що “все навпаки”. Вкладіть у поздоровлення всю свою душу. Стандартними валентинками тут не обійдемося. Треба придумати щось своє. Краще те, що нагадає Ракові його дитинство. Чим більше приємних почуттів і спогадів ви піднімете в ньому, тим більше йому догодите. Рак цінує, коли його “розуміють”.

Лев. Левові доведеться влаштувати “тематичне” свято. Квіти – без питань. Яскрава листівка, нехай невеликий, проте красиво упакований подарунок. Скажіть, як ви його любите і цінуєте, особливо акцентуючи факт, як ВИ ЦІНСЛИВИ, ЩО ВАС ЛЮБИТЬ ТАКА ЛЮДИНА!!! Для опису його природи слів та епітетів не шкодуйте. Для Лева цього багато не буде. Якщо при цьому ви підете з ним у театр, на концерт, то Лев буде вважати, що свято вдалося.

Діва. Обов'язково придбайте Діві подарунок. Вона любить знаки уваги, хоча цього і не показує. Діва-дружина може на вас трохи покричати, що ви даремно витрачалися, та це для порядку, в душі вона радітиме. Весь день не втомлюйтеся піклуватися про неї і повторювати, як ви цінуєте її та її турботу про вас. Поговоріть з нею по душах, дозволяйте їй виговоритись.

Та ваша увага до неї повинна бути щирою, адже Діви дуже чутливі до брехні.

Якщо ви хочете, щоб День святого Валентина запам'ятався надовго, вітайте свою другу «половинку» найнесподіванішим чином. Адже, день Святого Валентина – це саме той день, коли варто відірватись від сірих буднів і згадати про високе почуття, яке змушує людей робити воістину великі подвиги. А ім'я цьому почуттю – кохання... Спробуйте цього дня забути про всі повсякденні турботи, влаштувавши свято кохання. Подаруйте коханим тепло, ласку, ніжність і, обов'язково піднесіть приємний подарунок. Щоб правильно обрати подарунок для своєї половинки, візьміть на озброєння декілька порад астрологів.

Терези. О! Терези!!! В день святого Валентина вам доведеться носити їх на руках, причому вони не будуть заперечувати, якщо ви зробите це у прямуому значенні слова. Квіти – обов'язково. Витончені сувенірчики, каблучки та інші прикраси – фантазії є де розігратися. Чоловіки-Терези також вимагають особливої уваги в цей день. Огорніть його ореолом романтики. Якщо ваші “молоді роки” позаду, згадайте деякі деталі періоду залицяння. І головне – говоріть їм, як ви їх обожнюєте. Що вони для вас означають і завжди будуть єдиними і неповторними.

Скорпіон. Скорпіону найкраще влаштувати день Кохання, який буде пофарбовано несподіванками. І все для нього (неї)! Не дай боже залишити цей день без уваги, оскільки Скорпіон жив у передчутті “казки”, яку йому подарує цей день. Скорпіона розчарувати не можна, доведеться влаштувати “казку”. Тема відома, деталі залежать від того, з ким конкретно ви маєте справу. Подарунок обов'язковий, проте без запевнень у вашій беззастенливої любові, він не матиме істинної цінності.

Стрілець. Для Стрільця будь-яке свято несе в собі якийсь символ, тому, якщо ви йому даруєте подарунок, він повинен бути нестандартним.

Стрілець повинен бачити, що подарунок підібраний саме для нього і по темі, а не куплений по дорозі в найближчому супермаркеті. Подаруйте йому подарунки із значенням, підкреслюючи, що ви вірите в його неабиякий талант і в те, що не за горами день, коли про нього довідається увесь світ. Підкресліть, як ви цінуєте його ерудицію або професійність. Заохлойтеся ним і терпляче слухайте його “останні напрацювання” по темі, у якій ви нічого не розумієте.

Козеріг. З Козерогами складно. Для них свята – це прикра перешкода в роботі. Дарувати подарунки їм теж складно, тому що вони не висловлюють ніяких емоцій з цього приводу. Проте це лише зовні. Обов'язково подаруйте Козерогу яку-небудь практичну дрібничку, поцілуйте його і скажіть, як ви цінуєте його і як вірите в нього і взагалі що б ви робили без нього! А далі дійте за його сценарієм, адже цілком покладаєтесь на нього... Якщо зробите все правильно, то свято буде таким, яким ви його приблизно уявляли.

Водолій. З Водолієм найлегше. Спілкування з цікавою людиною для нього вже свято. Дарувати Водолію можна що завгодно, аби це було не стандартно. Водолій любить усе неординарне. Він буде радіти валентинці, де буде напис з підтекстом, зміст якого зрозумілий тільки вам двом. Водолій взагалі любить гру слів. Та головне – це спілкування, і не дивуйтеся, якщо він потягне вас до друзів. В день закоханих ми повинні бути поблажливими до слабостей наших коханих. Довіртеся йому, і він створить атмосферу свята сам. І для себе, і для вас.

Риби. Для Риб важлива глибина. Вони чекають чогось особливого, чого описати самі неможливо. Отже, створити щось особливе – ваше завдання. Чим романтичнішим буде цей день, тим більше буде задоволена Риба. В хід йде усе, що може ошасливити Рибу. Для цього варто знати особливості саме вашої Риби. Романтична самота, музика – універсальний засіб майже для кожної Риби. І, звичайно, подарунки. Не говоріть з Рибою прямо, натякайте, будіть її увагу, та пам'ятайте, що виконувати її мрії доведеться вам.

Тож вітайте своїх коханих, озброївшись знаннями про їхні смаки, та не забувайте три головних пункти у подарунку:

1. Подарунок особливо цінується, коли ви зробили його власними руками, або доповнили його своєю творчістю.
2. Намагайтесь дивувати кохану людину протягом усього дня.
3. Несподіванка. Головне, щоб ваша пасія навіть ні про що не здогадувалась.

Підготувала Оксана Коваль,
ст. викладач кафедри психологічних та педагогічних дисциплін
На фото – про кохання співає Оксана Корзун